

Шифра ученика: |

Укупан број бодова: |

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ
ЗАВОД ЗА ВРЕДНОВАЊЕ КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

школска 2024/2025. година

ТЕСТ

ГЕОГРАФИЈА И ИСТОРИЈА

ПРИЈЕМНИ ИСПИТ ЗА УПИС У ПРВИ РАЗРЕД УЧЕНИКА
СА ПОСЕБНИМ СПОСОБНОСТИМА ЗА ГЕОГРАФИЈУ И ИСТОРИЈУ
ШКОЛСКА 2025/2026. ГОДИНА

УПУТСТВО ЗА РАД

- Тест који треба да решиш има **24 задатка**. За рад је предвиђено **120 минута**.
- Сваки задатак вреди 10 бодова.
- Задатке не мораш да радиш према редоследу којим су дати.
- У квадрат који се налази са десне стране задатка немој ништа уписивати, то је простор у који се уписује број бодова.
- На овој и последњој страни немој ништа уписивати.
- Коначне одговоре и поступак напиши **хемијском оловком**. Током рада можеш да користиш графитну оловку и гумицу.
- Одговори који су написани графитном оловком неће бити признати, као ни одговори који су прецртавани.
- Ако завршиш раније, предај тест и тихо изађи.

Желимо ти много успеха на пријемном испиту!

* Тестове, као ни делове тестова, није дозвољено умножавати нити јавно објављивати без претходне сагласности Министарства просвете.

The image consists of a solid, repeating pattern of the year '2025'. The text is rendered in a light gray, clean, sans-serif typeface. It is oriented diagonally, sloping upwards from left to right. The '2025's are packed closely together, creating a textured, almost fabric-like appearance. The pattern is uniform across the entire area, with no other visual elements or colors present.

ГЕОГРАФИЈА

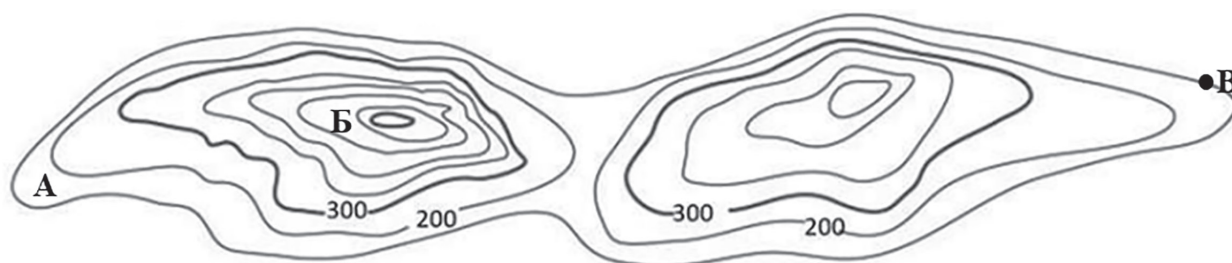
1. Који стални ветрови дувају у умереном топлотном појасу?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) пасати
- б) западни
- в) источни
- г) антипасати

☐

2. Анализирај слику и одговори на захтев.

Ако је тврдња тачна, заокружи слово Т, а ако тврдња није тачна, заокружи слово Н.

1. Еквидистанца износи 100 метара.	Т	Н
2. Што су изохипсе гушће, то је терен блажег нагиба.	Т	Н
3. Страна терена означена словом А стрмија је од стране терена означене словом Б.	Т	Н
4. Тачка означена словом В налази се на 100 метара надморске висине.	Т	Н
5. Највиши врх се налази на висини мањој од 500 метара надморске висине.	Т	Н

☐

3. На линији напиши слово којим је означен одговарајући тип климе заступљен у наведеном граду.

- 1. ____ Икитос
- 2. ____ Москва
- 3. ____ Рим
- 4. ____ Мумбај
- 5. ____ Даблин

- а) океанска клима
- б) средоземна клима
- в) континентална клима
- г) екваторијална клима
- д) монсунска клима

☐

4. Температура ваздуха на 1500 m надморске висине у тренутку мерења износила је 0 °C. Колика је температура ваздуха на надморској висини од 1000 m?

Одговор: _____

☐

5. Означи словом А најгушће насељене државе света, а најређе насељене словом Б.

1.	Канада	
2.	Монголија	
3.	Бангладеш	
4.	Исланд	
5.	Монако	
6.	Бахреин	
7.	Либија	
8.	Руска Федерација	
9.	Саудијска Арабија	
10.	Сингапур	

☐

6. У доњем току које реке се налази регија Стил?

Одговор: _____.

☐

7. Допуни реченицу.

Најсевернија континентална тачка Европе назива се _____, а најјужнија континентална тачка Европе зове се _____.

☐

- 8.** На линији испред географског појма напиши број којим је означен одговарајући назив географског објекта.

1. Јукатан	_____ а) планина
2. Нефуд	_____ б) језеро
3. Орање	_____ в) река
4. Памир	_____ г) висораван
5. Малави	_____ д) полуострво
	_____ ђ) пустиња

☐

- 9.** Ако се тврдња односи на Африку, на црту напиши број 1, а ако се односи на Аустралију, напиши број 2.

- а) _____ Има најбржи раст броја становника.
- б) _____ Најређе је насељени континент.
- в) _____ Висока је стопа фертилитета и природног прираштаја.
- г) _____ Доминантно је младо становништво.
- д) _____ Више од 90% становништва концентрисано је у југоисточном делу континента.

☐

- 10.** Процени тачност тврдњи које се односе на терцијарни и квартарни сектор привреде.

Заокружи слово Т ако је тврдња тачна или слово Н ако је тврдња нетачна.

1. Терцијарни сектор обухвата услужне, непроизводне делатности.	Т	Н
2. Културним туристичким вредностима припадају споменици, музеји, верски објекти и археолошка налазишта.	Т	Н
3. Делатности квартарног сектора су производне.	Т	Н
4. Образовање припада квартарном сектору.	Т	Н
5. У неразвијеним државама света квартарни сектор остварује већи приход у односу на остале секторе.	Т	Н

☐

11. На линији испред назива насеља напиши број којим је означен манастир који се налази у близини тог насеља.

1. Жича	_____ а) Пријепоље
2. Манасија	_____ б) Нови Пазар
3. Ђурђеви ступови	_____ в) Краљево
4. Љубостиња	_____ г) Трстеник
5. Милешева	_____ д) Деспотовац

☐

12. А) Која држава се граничи са највећим бројем земаља?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Аустрија
- б) Словенија
- в) Португалија
- г) Шпанија

Б) Заокружи одговарајући појам тако да тврдња буде тачна.

Ова држава је **континентална / приморска.**

☐

ИСТОРИЈА

13. У ком је периоду историје Србија била самостална уставна парламентарна монархија?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) 1217-1346.
- б) 1804-1835.
- в) 1882-1918.
- г) 1918-1941.

☐

14. Обој кружић у одговарајућем пољу тако да повежеш догађај из историје српског народа и државе са деценијом XIV века у којој се одиграо.

	Друга деценија	Трећа деценија	Пета деценија	Осма деценија
Проглашење царства	○	○	○	○
Крај династије Немањић	○	○	○	○
Смрт краља Милутина	○	○	○	○

☐

15. У којој деценији и ком веку се окончала средњовековна државност Краљевине Босне?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) седмој деценији XV века
- б) осмој деценији XV века
- в) првој деценији XVI века
- г) другој деценији XVI века

☐

16. Одреди којој врсти извора припада наведени текст.

„Драга моја Мирјана,

Пишем ти из сталске идиле лежећи на слами док се уместо звезданог неба налази над мојом главом дрвена конструкција крова павиљона бр. 3. Са моје галерије (треће), која се састоји из низа дасака, а на којој нас три имамо свака по 80 цм у ширини животног простора, посматрам овај лавиринт, односно мравињак бедника чије су трагедије бројне као и они који живе не зато сто су свесни да ће једном бити боље, већ зато што немају снаге да прекину са животом.”

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) мемоарима
- б) путописима
- в) хроникама
- г) писмима

☐**17.** Прочитај одломак из историјског извора и одговори на постављено питање.

“У Риму конзули управљају свим државним пословима. Све хитне ствари износе на расправу у Сенату и брину за спровођење сенатских одлука. Њихова је дужност да сазивају скупштине. Они им износе предлоге и брину се за спровођење њихових одлука. Што се тиче рата, власт конзула је ту скоро неограничена... Поред тога, на ратним походима могу да изричу казну сваком војнику под њиховом командом. Државна благајна им је потпуно на располагању – троше онолико колико сами одлуче.”

На који период историје Старог Рима се односи овај текст, који говори о великим овлашћењима конзула?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) владавине краљева
- б) републике
- в) принципата
- г) домината

☐

18. Ко ме је посвећен споменик на слици?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) грађанима умрлим у логору Старо Сајмиште
- б) цивилним жртвама Новосадске рације
- в) убијеним затвореницима логора Црвени крст у Нишу
- г) стрелјаним ђацима у Шумарицама у Крагујевцу

☐

19. У току и након окончања Првог светског рата део Европе су потресале револуције. Како се звала особа која је поред Карла Либкнехта била предводник покушаја револуције у Немачкој?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Клара Цеткин
- б) Роза Паркс
- в) Лени Рифенштал
- г) Роза Луксембург

☐

20. Који се од наведених конфликта одвијао између два светска рата?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) Руско-јапански рат
- б) инвазија Турске на Кипар
- в) Шпански грађански рат
- г) интервенција СССР у Авганистану

☐

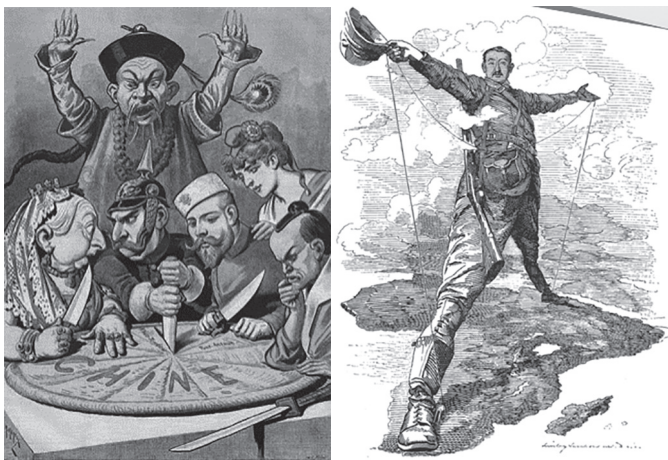
21. На шта се у историји СССР-а односи појам „перестројка“?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) укидање феудалног поретка
- б) стратегију вођења спољне политике
- в) почетак индустријализације
- г) спровођење економских реформи

☐

22. Погледај визуелне историјске изворе и одговори шта је на њима представљено.

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) величање капитализма и банкарства
- б) спречавање успостављања социјалистичког уређења
- в) приказ Првог светског рата
- г) критика колонијализма империјалних сила

☐

23. За ког владара се везује долазак Саса и покретање рударства као значајне привредне гране у средњовековној српској држави?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) краља Уроша I
- б) краља Стефана Дечанског
- в) цара Стефана Душана
- г) деспота Стефана Лазаревића

☐

24. За коју од наведених историјских појава се везује појам „комуна”?

Заокружи слово испред тачног одговора.

- а) темељ идеологије национализма у XIX веку
- б) организацију градске управе у средњем и новом веку
- в) врсту војног уређења у државама старог века
- г) покрет за остварење женских права у XX веку

Напомена: Ученици НЕ попуњавају ову страну!

Комисија:

1. _____

2. _____

3. _____

Контролор:

4. _____

Школа	
Место	
Презиме и име ученика	